

Besluit

Besluit strekkende tot een positieve beoordeling van een aanvraag om accreditatie van de opleiding hbo-bachelor Opleiding voor Logopedie van de Hogeschool Rotterdam

	Gegevens	
datum	Naam instelling	: Hogeschool Rotterdam
25 juni 2012	Naam opleiding	: hbo-bachelor Opleiding voor Logopedie (240 ECTS)
onderwerp	Datum aanvraag	: 21 december 2011
Definitief besluit	Variante opleiding	: voltijd
accreditatie hbo-bachelor	Locatie opleiding	: Rotterdam
Opleiding voor Logopedie van	Datum goedkeuren	
de Hogeschool Rotterdam	panel	: 19 juli 2011
(000089)	Datum locatiebezoek	: 22 en 23 september 2011
uw kenmerk	Datum visitatierapport	: 7 december 2011
HV/MK-U1446-2011		
ons kenmerk		
NVAO/20121899/ND		
Bijlagen	Beoordelingskader	
3	Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523).	

Aanvullend

Op 19 april 2012 heeft de NVAO aan het evaluatiebureau per e-mail een vraag gesteld over het opleidingsniveau van de docenten. Op 1 mei 2012 heeft het evaluatiebureau per e-mail namens het panel op deze vraag geantwoord. Dit antwoord van het panel heeft de NVAO meegenomen in de besluitvorming.

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport en in de aanvullende informatie deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding voldoende heeft bevonden.

Advies van het visitatiepanel

Beoogde eindkwalificaties

De opleiding leidt haar studenten op tot logopedist in het onderwijs, in de intramurale gezondheidszorg en als vrijgevestigd beroepsbeoefenaar. Als logopedist adviseren en behandelen zij kinderen en volwassenen met stoornissen op vijf vakgebieden: stem, spraak, taal, gehoor en eten/drinken. Na afronding van de opleiding beschikken zij over negen competenties in drie gebieden: preventie, zorg, training en advies; organisatie; en beroep. De opleiding sluit hiermee aan bij het competentieprofiel, dat het landelijk

Pagina 2 van 7 Studierichtingleidersoverleg Logopedie heeft opgesteld op basis van het beroepsprofiel van de Nederlandse Vereniging voor Logopedie en Foniatrie en van de wet BIG (Beroepen in de gezondheidszorg). De studenten werken aan 26 beroepsproducten die landelijk zijn vastgesteld in samenwerking met het beroepenveld en de beroepsvereniging. De competenties sluiten blijkens het landelijk competentieprofiel aan bij de Dublin descriptoren. De opleiding heeft als eerste opleiding Logopedie in Nederland een Body of Knowledge and Skills opgesteld, die aansluit op Europese standaarden op dit gebied. Het panel komt tot het oordeel goed op standaard 1.

Onderwijsleeromgeving

Het onderwijsprogramma bestaat uit vier studie jaren die elk verdeeld zijn in vier kwartalen van tien weken. In de eerste twee jaren staan alle logopedische stoornisgebieden op het programma en alle doelgroepen, van jong naar oud. Binnen probleemgestuurd onderwijs (PGO) werken studenten met casuïstiek, die is gerelateerd aan een stoornisgebied en die is gekoppeld aan de beroepspraktijk. Daarnaast werken studenten aan projecten. In het derde jaar is het onderwijs opgebouwd rond de werkvelden intramurale zorg, onderwijs, vrije vestiging. Daaraan worden de logopedische stoornisgebieden gekoppeld. De casuïstiek is complex en volgt de fasen van het logopedisch methodisch handelen. In dit jaar doen de studenten hun hoofdstage 1. Gedurende het eerste half jaar van het vierde studiejaar volgen de studenten een minor. Het laatste half jaar vormt de afstudeerfase, waarbinnen de studenten onder meer hun hoofdstage 2 doen. Het panel vindt dat het programma de studenten goede mogelijkheden biedt om zich de kennis en vaardigheden op het gebied van de logopedie eigen te maken. Kennis wordt aangeboden in de kennisgestuurde lijn, door middel van PGO, de ondersteunende cursussen, de theorie bij de werkveldthema's en casuïstiek. Werkvormen zijn hoor-en werkcolleges. Studenten krijgen een behoorlijke theoretische basis mee aan de hand van goede en actuele literatuur. Het panel beveelt de opleiding wel aan meer Engelstalige literatuur op het programma te zetten.

Onderzoeksvaardigheden maken onderdeel uit van het onderwijs. Studenten leren het verband tussen theorie en logopedisch handelen te verantwoorden. Het panel herkent in het programma een voortdurende aandacht voor het klinisch redeneren. Studenten leren goed te reflecteren en leren hun handelen te verantwoorden. Het panel adviseert de opleiding het evidence based handelen in het curriculum te verduidelijken. In de praktijkgestuurde lijn verwerven studenten vaardigheden via skills-onderwijs, beroepsproducten, projectonderwijs en stages. Studenten volgen in alle studie jaren stages, waarbij de complexiteit in de behandelproblematiek toeneemt. De studentgestuurde lijn bestaat uit keuzeonderwijs, studieloopbaancoaching en minoren. Bij de start van de opleiding krijgen studenten een logopedische screening. In het eerste jaar kunnen studenten eventuele tekorten wegwerken. Tijdens de studie worden de studenten begeleid door een studieloopbaancoach. Studenten houden een digitaal ontwikkelingsgericht portfolio bij en stellen een persoonlijk ontwikkelingsplan op. Eerstejaars studenten worden bovendien begeleid door peercoaches, tweedejaars studenten. De opleiding kiest voor competentiegericht onderwijs en heeft als uitgangspunt het principe van constructivistisch leren. Het panel vindt dat de opleiding haar didactisch concept goed heeft uitgewerkt en dat ze gebruik maakt van een goede mix van werkvormen, die passen bij de doelen en de inhoud van het onderwijs. Studenten hebben in de eerste jaren ongeveer 5 uur per dag les.

Het panel heeft de indruk dat studenten veel tijd besteden aan de studie. Studenten vinden dat de studielast beter gespreid kan worden.

Pagina 3 van 7 Ook maken zij melding van regelmatige organisatorische problemen. De docenten die het onderwijs verzorgen beschikken over goede vakinhoudelijke en didactische kennis en vaardigheden en zijn goed op de hoogte van de beroepspraktijk. Uit het paneladvies blijkt dat het aantal docenten met een masterdiploma minder is dan 50%. Dit blijft achter bij de norm van 80% die de hogeschool als uitgangspunt neemt. Gezien het karakter van het domein en de praktijk van logopedie vindt het panel dit een weinig realistische norm. Verder vormden de kwaliteit van het programma of het docententeam voor het panel geen aanleiding om in het rapport verder op dit punt in te gaan.

Er is een goede spreiding over de drie werkgebieden. De opleiding kan gebruik maken van goede voorzieningen. Zo zijn er skillsruimten, zoals een ruimte met audiometriebalies, en is er een aparte uitleenbalie voor testen therapiematerialen. Het panel komt tot de slotsom dat er in voldoende mate sprake is van een samenhangende onderwijsleeromgeving, die studenten in staat stelt de beoogde eindkwalificaties te bereiken. Het panel beoordeelt standaard 2 met een voldoende.

Toetsing en gerealiseerde resultaten

Het panel is van oordeel dat de opleiding beschikt over een goed systeem van toetsing. De toetsinstrumenten zijn goed en zorgvuldig gekozen en sluiten aan op het onderwijs. De kennis en de vaardigheden worden goed getoetst. In de kennisgestuurde leerlijn wordt kennis getoetst door schriftelijke meerkeuzetoetsen en open vragentoetsen en door beroepsproducten. In de praktijkgestuurde leerlijn worden beroepsspecifieke competenties getoetst door portfolio assessments en performance assessments. In alle praktijktoetsen worden studenten bevraagd over hun werkwijze (klinisch redeneren). In de stages worden beroepsspecifieke competenties in realistische praktijksituaties beoordeeld. In de studentgestuurde leerlijn en de studieloopbaancoaching nemen studenten hun producten op in hun (ontwikkelings)portfolio. Dit is gericht op zelfreflectie en op professionele en persoonlijke ontwikkeling. De beoordeling is naar de mening van het panel correct en inzichtelijk. De beoordeling van de ICF-beheersingsniveaus (International Classification of Functioning, Disability and Health) en de feedback daarop is echter niet altijd duidelijk. De opleiding gebruikt duidelijke procedures en instrumenten om de kwaliteit van de toetsen te waarborgen.

Het eindniveau wordt in de afstudeerfase op een zinvolle manier vastgesteld en wordt adequaat beoordeeld. De afstudeerfase bestaat uit de afstudeerstage, het schrijven van een artikel en een kennistoets over alle stoornisgebieden. Studenten nemen in het eindportfolio 18 documenten op als bewijs dat zij de competenties beheersen, voor elke competentie twee. Dit portfolio vormt de basis voor het afstudeergesprek. Het panel stelt vast dat de studenten van de opleiding de beoogde eindkwalificaties realiseren. Alle afgestudeerden waarvan het panel de dossiers heeft ingezien voldoen aan het hbo-bachelorniveau. Het panel maakt daarbij de kanttekening, dat het niveau van de artikelen verbetering behoeft. Het panel komt tot de conclusie dat de opleiding over een adequaat systeem van toetsing beschikt en dat de beoogde eindkwalificaties in voldoende mate worden gerealiseerd. Het panel beoordeelt standaard 3 met een voldoende.

Aangezien het panel standaard 1 als goed en standaarden 2 en 3 als voldoende beoordeelt, is het eindoordeel over de opleiding voldoende.

De NVAO vraagt aandacht voor de kwalificatiegraad van de docenten, zeker gezien de realisatie van de door de opleiding beoogde verdiepingsslag.

Besluit

Op grond van het voorgaande besluit de NVAO accreditatie te verlenen aan de hbo-bachelor Opleiding voor Logopedie (240 ECTS; variant: voltijd; locatie: Rotterdam) van de Hogeschool Rotterdam te Rotterdam. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding derhalve als voldoende. Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, tweede lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Hogeschool Rotterdam te Rotterdam in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 8 mei 2012 naar voren te brengen. Van deze gelegenheid is geen gebruik gemaakt.

Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2013 en is van kracht tot en met 31 december 2018.

Den Haag, 25 juni 2012

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie

Guido Langouche
(vicevoorzitter)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

Onderwerp	Standaard	Beoordeling door het panel <i>voltijd</i>
1. Beoogde eindkwalificaties	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	G
2. Onderwijsleeromgeving	Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren	V
3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd	V
Eindoordeel		V

De standaarden krijgen het oordeel onvoldoende (O), voldoende (V), goed (G) of excellent (E). Het eindoordeel over de opleiding als geheel wordt op dezelfde schaal gegeven.

Docent-student ratio	1 : 26			
Kwalificatie docenten	7 % PhD 26% ma 67% wo-ba			
Studielast	ca. 37 – 39,5 uur per week			
Contacturen	Jaar 1: 14,4 uur per week Jaar 2: 15,75 uur per week Jaar 3: 7,75 uur per week Jaar 4: 5,68 uur per week			
Rendement		Uitval in propedeuse	Uitval in Hoodfase	Diploma =< 5 jaar
	2010	32%		
	2009	32%	2%	
	2008	35%	4%	
	2007	27%	4%	
	2006	24%	8%	49%
	2005	29%	7%	60%
	2004	21%	4%	74%
	2003	36%	4%	59%

Bijlage 3: panelsamenstelling

- Drs. L. van den Engel-Hoek (voorzitter), logopedist en onderzoeker op de afdeling logopedie kinderen van het UMC Radboud;
- Drs. M.A. Keulen, logopedist VU medisch centrum te Amsterdam;
- Drs. M.T.J.A. Embrechts, logopedist polikliniek en staffunctionaris Research & Development bij het dr. Leon Kannerhuis – Doorwerth;
- H.R. Haasjes (studentlid), studeerde recent af aan de opleiding Creatieve Therapie van de Hogeschool Utrecht, secretaris bestuur LSVB.